

กระบวนการจัดทำแผนการใช้ที่ดินเชิงบูรณาการ

พื้นที่จัดสรรภายใต้กรอบคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.)

01

คณะกรรมการจัดหาที่ดิน

เห็นชอบข้อมูลที่ดิน แผนที่ขอบเขตที่ดิน
รายชื่อผู้ครอบครองเดิม (ถ้ามี) เพื่อกำหนดพื้นที่
เป้าหมาย การจัดที่ดินทำกินลักษณะแปลงรวม

02

คณะกรรมการจัดที่ดิน

กำหนดหลักเกณฑ์การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนหรือที่อยู่
อาศัยในลักษณะ แปลงรวม โดยไม่ให้กรรมสิทธิ์ และ
หลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง

03

คณะกรรมการส่งเสริมและ พัฒนาอาชีพ

เห็นชอบแนวทางการส่งเสริมพัฒนาอาชีพและการตลาด
ในรูปแบบของชุมชน เพื่อสนับสนุนการดำรงชีวิต
ของผู้ที่ได้รับการจัดที่ดินทำกิน

04

คณะกรรมการนโยบายที่ดิน จังหวัด (คทช. จังหวัด)

ตรวจสอบข้อมูลที่ดิน แผนที่ขอบเขตที่จะจัดที่ดินทำกิน
ให้ชุมชน พร้อมด้วยรายชื่อผู้ครอบครองเดิม (ถ้ามี)

05

DPSIR

D

แรงขับเคลื่อน
(D-Driver)

P

ภาวะกดดัน
(P-Pressure)

S

สถานะ
(S-State)

I

ผลกระทบ
(I-Impact)

R

การตอบสนอง
(R-Responses)

ประเภทที่ดิน

06

การประเมินสมรรถนะของดิน

การประเมินคุณภาพที่ดินตาม FAO Framework (1983)

ขั้นตอนในการประเมินคุณภาพที่ดิน

1. การกำหนดความต้องการ
ในการใช้ที่ดิน
2. การจับคู่ ประเมินความต้องการ
ในการใช้ที่ดินกับคุณภาพที่ดิน
3. การประเมินความเหมาะสมของ
ที่ดินโดยรวม

การซ้อนทับ
ข้อมูล

ข้อมูลดิน

สภาพการใช้
ที่ดิน

ปริมาณน้ำฝน

ขอบเขตป่าไม้

ขอบเขตการ
ปกครอง

แผนการใช้ที่ดิน เชิงบูรณาการ
พื้นที่ คทช.

ดินเสื่อมโทรม และการบริหารจัดการน้ำในดิน แปลงมันสำปะหลัง

แปลงเกษตรกร นายเสมอ ทองพิจิตร บ้านเลขที่ 33/2 หมู่ที่ 5 ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

การลดการเสื่อมโทรมดิน และการบริหารจัดการน้ำในดิน ในแปลงเกษตรกรที่ปลูกมันสำปะหลัง ข้อมูลจากสภาพพื้นที่ของเกษตรกร มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย (s1 : sandy loam) ควรปรับปรุงคุณภาพของดินเช่น การปลูกพืชคลุมดิน เพื่อรักษาหน้าดินไม่ให้เกิดการพังทลาย และช่วยกักเก็บน้ำทำให้ดินมีความชุ่มชื้น วิธีง่ายๆ สำหรับเกษตรกร คือการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพราะอินทรีย์วัตถุในดิน มีความสำคัญต่อการปลูกพืชเนื่องจากเป็นที่สะสมธาตุอาหารพืช และยังทำให้ดินมีการถ่ายเทอากาศ อุ่นน้ำได้ดี การดูดซับน้ำในดินมีความสามารถดูดซับน้ำในปริมาณมาก 6-20 เท่าของน้ำหนัก ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรด-ด่าง ของดิน มีความสามารถในการดูดซับธาตุอาหารประจุบวกและประจุลบสูง เป็นต้น มีการปฏิบัติในแปลง ดังนี้

1. การเพิ่มอินทรีย์วัตถุ

การใช้วัสดุจากธรรมชาติ เช่น เปลือกถั่ว ฟางข้าว ใบไม้แห้ง

ปุ๋ยอินทรีย์ต่าง ๆ เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด

ชนิดของวัสดุอินทรีย์	ปริมาณธาตุอาหารพืช (เปอร์เซ็นต์)			ชนิด/อัตราแนะนำ	
	ไนโตรเจน	ฟอสฟอรัส	โพแทสเซียม	ดินเหนียว	ดินทราย
ปุ๋ยหมัก	1.00	0.50	2.00	2-4 ตัน/ไร่	4-6 ตัน/ไร่
ปุ๋ยคอก**	2.14	2.97	1.30	1 ตัน/ไร่	2 ตัน/ไร่
ปุ๋ยพืชสด***	2.67	0.36	2.03	5-10 กก./ไร่	5-10 กก./ไร่

2. การใช้วัสดุปรับปรุงดิน

ควรใช้โดโลไมท์ปรับปรุงดิน หรือร่วมกับปุ๋ยหินฟอสเฟตบด (สูตรปุ๋ย 0-3-0) โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง

อัตราการใช้โดโลไมท์ต่อไร่

pH	ดินเหนียว	ดินทราย	ดินร่วน
3.5	1,300	1,500	1,800
4.2	820	900	1,200
4.5	500	600	800
5	200	350	500
6	150	200	300

โดโลไมท์

ค่า Calcium Carbonate Equivalent (CCE)
ไม่ต่ำกว่า 80 %
บรรจุ 25 กิโลกรัม
ใช้ในราชการกรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(ทรัพย์สินทางปัญญา)

3. การใช้ระบบพืชอนุรักษ์ดิน

การใช้ระบบพืชอนุรักษ์ดิน เช่น ถั่วมะแฮะ หรือแฝก ปลูกขวางความลาดเท โดยเป็นแนว ให้คล้ายคันนา

4. การใช้ปุ๋ย

ปุ๋ยแนะนำตามปริมาณที่มันสำปะหลังต้องใช้ 16-8-8 (N-P₂O₅-K₂O) คือปุ๋ยเคมีสูตร 18-46-0 อัตรา 17 กก./ไร่ ร่วมกับ 46-0-0 อัตรา 28 กก./ไร่ ร่วมกับ 0-0-60 อัตรา 13 กก./ไร่ สำหรับวิธีการใส่เพื่อป้องกันการสูญเสียปุ๋ยให้ขุดเป็นหลุมด้วยจอบ ห่างจากต้นประมาณ 20-30 เซนติเมตร แล้วกลบหรืออาจใช้รถไถเดินตามไถเป็นร่องแล้วใส่ปุ๋ยเคมีในร่องข้างต้นมันสำปะหลังแล้วใช้จอบเกลี่ยกลบปุ๋ย

แนวทางการปรับปรุงดิน

5. การให้น้ำแบบหยด

ข้อดีของการใช้ระบบน้ำหยดแปลงมันสำปะหลัง

- (1) สามารถปลูกมันได้ตลอดทั้งปี
- (2) ปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น
- (3) ลดต้นทุนการ
- (4) ผลผลิตมีคุณภาพ ขายได้ราคาดีขึ้น

กลุ่มชุดดินที่ 48

รักษน้ำ ดิน รักษาชีวิต

ชุดดิน โกสัมพี (Ksp) : Loamy-skeletal, mixed, isohyperthermic Typic Haplustults

ปลูกหญ้าแฝกทำแนว

ฝังข้าวคลุมดิน

ควาต้องการปุ๋ย

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ : กลุ่มวางแผนบริหารจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร./โทรสาร 02-5797589 ; WWW.LDD.GO.TH